

Sammanställning av Trafikverkets slutliga villkorsförslag i mål M 5022-23 Hölö södra

(Notera att tidigare förslag till villkor om rening av länshållningsvatten har utgått och nu redovisas endast som förslag till formulering för det fall att domstolen anser att ett sådant villkor behövs, se slutet av denna sammanställning.)

10.1 Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska vattenverksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden i ansökningshandlingarna och i övrigt angett eller åtagit sig i målet.

10.2 Särskilda villkor

2. Grumlande arbeten i Kyrksjön ska utföras inom grumlingsskydd bestående av tätslutande siltgardin eller annan avskärmning med motsvarande funktion i syfte att förhindra spridning av grumligt vatten utanför arbetsområdet.
3. Intagen för bortledning av vatten från Kyrksjön ska förses med galler eller spalter för att förhindra att fisk skadas vid intaget.
4. För det fall det uppmätta inläckaget till bergtunnlar överstiger prognoskurvan eller vid annan avvikelse eller oönskad händelseutveckling kopplad till inläckage av grundvatten i tunnelanläggningen ska Trafikverket vidta åtgärder i enlighet med en åtgärdsplan som ska upprättas och ges in till tillsynsmyndigheten tre månader innan tunneldrivningen inleds.
5. Uttaget av vatten ur Kyrksjön får uppgå till maximalt 605 kubikmeter per dygn.

10.3 Kontrollprogram

6. Trafikverket ska senast tre månader innan den tillståndspliktiga verksamheten påbörjas till tillsynsmyndigheten inge reviderade kontrollprogram. Kontrollprogrammen ska hållas aktuella och får efter samråd med tillsynsmyndigheten justeras allteftersom verksamheten fortskrider.

Luftburet buller

7. Luftburet buller från den byggverksamhet som har ett samband med vattenverksamheten ska begränsas så att ljudnivån (dBA) som riktvärde inte överstiger vad som anges nedan
 - 45 dB(A) i bostäder inomhus, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 60 dB(A) helgfri måndag-fredag kl. 07.00–19.00.
 - 35 dB(A) i bostäder inomhus, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 50 dB(A) helgfri måndag-fredag kl. 19.00 – 22.00
 - 40 dB(A) i undervisningslokaler, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 60 dB(A) helgfri måndag-fredag kl. 07.00–19.00.
 - 35 dB(A) i bostäder, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 50 dB(A) lördag, söndag och helgdag kl. 07.00–19.00.

- 30 dB(A) i bostäder, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 45 dB(A) lördag, söndag och helgdag kl. 19.00–22.00.
- 30 dB(A) i bostäder, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 45 dB(A) alla dagar kl. 22.00–07.00
- 45 dB(A) i arbetslokaler för tyst verksamhet, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 70 dB(A) helgfri måndag-fredag kl. 07.00–19.00.

Den maximala ljudnivån inomhus får nattetid, kl. 22.00 – 07.00, inte överstiga 45 dB(A) i bostäder, samt räknat som utomhusvärde vid fasad, 70 dB(A).

- Om det inte är tekniskt möjligt eller ekonomiskt rimligt att innehålla de riktvärden utomhus som anges i villkor 7 ska Trafikverkets målsättning i första hand vara att innehålla de riktvärden som angetts inomhus.
- Trots vad som anges i villkor 7 får arbeten som medför buller också överskrida angivna värdena helgfri måndag – fredag kl. 07–19 efter samråd med tillsynsmyndigheten. Andra avvikelser får, om det finns särskilda skäl, ske efter tillsynsmyndighetens godkännande.
- Riskeras överskridande av de bullernivåer inomhus som gäller under villkor 7 under fem dagar i följd eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod ska möjlighet till tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse, erbjudas. Erbjudandet ska skickas till berörda i god tid innan arbetet påbörjas, dock om möjligt senast tre veckor innan arbetet påbörjas. Även om riktvärdet inte överskrider ska evakuering erbjudas om särskilda behov föreligger, till exempel till boende med nattarbete, små barn, äldre och sjukskrivna.

Stomljud

- Stomljud från den byggverksamhet som har ett samband med vattenverksamheten ska begränsas så att ljudnivån (dBA) som riktvärde inte överstiger vad som anges nedan
 - 45 dB(A) i bostäder inomhus helgfri måndag-fredag kl. 07.00–22.00
 - 40 dB(A) i bostäder inomhus lördag kl. 09.00–17.00
 - 35 dB(A) i bostäder inomhus lördag kl. 07.00–09.00 samt 17.00–19.00
 - 35 dB(A) i bostäder inomhus söndag och helgdag kl. 07.00–19.00
 - 30 dB(A) i bostäder inomhus lördag, söndag och helgdag kl. 19.00–22.00
 - 30 dB(A) i bostäder inomhus alla dagar kl. 22.00–07.00
 - 45 dB(A) i arbetslokaler för tyst verksamhet inomhus helgfri måndag-fredag kl. 07.00–19.00

Den maximala ljudnivån inomhus får nattetid, kl. 22.00 – 07.00, som riktvärde inte överstiga 45 dB(A) i bostäder.

Om stomljudet överskrider angivna värden mer än tillfälligt ska tillsynsmyndigheten underrättas

- Efter samråd med tillsynsmyndigheten får arbeten förekomma, som innebär överskridanden av angivna värden, under villkor 11 mellan kl. 07.00–22.00 helgfri måndag till fredag samt 09.00–17.00 lördagar. Sådana arbeten får även utföras på annan tid efter tillsynsmyndighetens medgivande.
- Riskeras överskridande av de bullernivåer inomhus, som anges under villkor 11 under fem dagar i följd eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod ska möjlighet till

tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse, erbjudas. Erbjudandet ska skickas till berörda i god tid innan arbetet påbörjas, dock om möjligt senast tre veckor innan arbetet påbörjas. Även om riktvärdet inte överskrids ska evakuering erbjudas om särskilda behov föreligger, till exempel till boende med nattarbete, små barn, äldre och sjukskrivna.

Vibrationer

14. Vid vibrationsalstrande arbeten ska Trafikverket under byggskedet tillämpa:

- Svensk Standard SS 460 48 66:2011, "Vibration och stöt - Riktvärden för sprängningsinducerade vibrationer i byggnader"
- Svensk Standard SS 02 52 11, "Vibration och stöt – Riktvärden och mätmetod för vibrationer i byggnader orsakade av pålning, spontning, schaktning och packning"
- Svensk Standard SS 02 52 10, "Vibration och stöt – Sprängningsinducerade luftstöt vågor - Riktvärden för byggnader"
- Svensk Standard SS 4604860:2022, Vibration och stöt – Metod för syneförrättning av byggnader och anläggningar i samband med vibrationsalstrande verksamhet.
- Svenska kraftnät NV-415, "Riktvärden vid sprängning invid kraftledning"

Trafikverket föreslår att frågan om slutliga villkor för grundvattenbortledning från bergtunnlarna skjuts upp enligt 22 kap. 27 § miljöbalken. Under en provotid ska följande utredas.

U1.

Under en provotid, räknad från den tidpunkt då grundvattenbortledningen inleddes för anläggandet av bergtunneldelen av tunneln till senast två år efter den tidpunkten då tunneldrivningen samt tätningsåtgärderna för tunneln avslutats dock senast två år efter godkänd slutbesiktning¹, ska Trafikverket kontrollera grundvattenbortledningens effekter på omgivningen enligt nedanstående provisoriska föreskrift (P1). Trafikverket ska meddela Mark- och miljödomstolen och tillsynsmyndigheten när tunneldrivningen och tätningsåtgärderna har avslutats respektive tidpunkt för godkänd slutbesiktning.

Vid provotidens utgång, när erfarenheter av de naturliga årstidsvariationerna för en färdig tunnel erhållits, ska Trafikverket sedan till mark- och miljödomstolen inkomma med provotidsredovisning och förslag till slutliga villkor för det inläckage av grundvatten som ska vara tillåtet för tunnelanläggningen.

Den provotidsredovisning som inlämnas till domstolen ~~enligt första stycket~~² ska redovisa:

1. det inläckage av grundvatten som kontinuerligt uppmätts under provotiden,

¹ Enligt länsstyrelsens förslag vid huvudförhandlingen. Sista tillägget i stycket är TRV:s förslag. Några ord har ytterligare justerats i mejlväxling efter förhandlingen och TRV och länsstyrelsen är nu helt överens.

² "senast två år (efter den tidpunkten då tunneldrivningen samt tätningsåtgärderna)" i första stycket samt "Vid" och "provotidsredovisning och" är TRV:s justeringar maa länsstyrelsens påpekande om syftningsfel, se TRV:s yttrande den 31 januari 2025.

2. de åtgärder för tätning som utförts för att begränsa detta inläckage,
3. inläckagets bedömda påverkan på allmänna och enskilda intressen samt
4. de överväganden som Trafikverket gjort i förhållande till punkterna 1–3 vid utformande av sitt förslag till slutliga villkor enligt första stycket.

Under provotiden och till dess annat bestäms ska följande provisoriska föreskrift gälla.

P1.

Trafikverket ska under provotiden följa upp att inläckaget till tunnelns bergtunneldel och uppkommen omgivningspåverkan följer det som redovisats i miljökonsekvensbeskrivningen. Detta ska också redovisas till tillsynsmyndigheten enligt överenskommet tidsintervall. Som underlag ska Trafikverket före byggstart för respektive tunnel till tillsynsmyndigheten också redovisa en prognosmodell per drivningsfront över bedömd bergkvalitet, bedömt tätningsbehov samt en prognoskurva över det succesivt ackumulerade inläckaget. Denna prognoskurva ska ha som utgångspunkt det inläckage som bildat underlag för miljökonsekvensbedömningen, 28 L/min för Norra Edebytunneln och 21 L/min för Södra Edebytunneln, inbegripet samtliga tunnelrör samt tvärtunnlar och nischer för driftutrymmen med mera.

Mätning av inläckaget ska utföras med intervall och metodik som bestäms i det kontrollprogram som tas fram i samarbete med tillsynsmyndigheten i enlighet med villkor 6.

I samband med rapportering till tillsynsmyndigheten ska Trafikverket, utöver de kontroller som utförs enligt kontrollprogrammet, redovisa:

- hur det uppmätta inläckaget förhåller sig till prognoskurvan
- bergkvalitet jämfört mot prognosticerad bergkvalitet
- utförda tätningsåtgärder jämfört med bedömt tätningsbehov

Redovisningen ska även innehålla en redogörelse över hur de i kontrollprogrammet uppmätta variablerna såsom grundvattennivåer, sättningsrörelser med mera förhåller sig till förväntade förhållanden.

(Slut på Trafikverkets villkorförslag)

Trafikverkets förslag till formulering av eventuella villkor avseende enskilda brunnar och länshållningsvatten enligt domstolens övervägande (notera att ett villkor om infiltration inte är påkallat i detta mål, eftersom infiltration endast kommer att vara aktuell för att skydda väg 510 och E4, dvs. sådana anläggningar som Trafikverket råder över och har ansvaret för):

- ”Trafikverket ska inom ramen för kontrollprogrammet följa upp påverkan på dricksvattenbrunnar inom påverkansområdet för grundvattensänkning. Om

vattenverksamhetens påverkan på grundvattennivåerna leder till försämrad funktion med avseende på vattenkvalitet eller uttagskapacitet i brunnar inom påverkansområdet ska Trafikverket vidta de åtgärder som krävs för att bibehålla samma funktion som innan vattenverksamheten påbörjades.”

- ”Länshållningsvatten ska kontrolleras och genomgå erforderlig rening. Reningen ska åtminstone bestå av sedimentation, oljeavskiljning och vid behov pH justering.”